

روزنامه سیاسی، اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی، ورزشی **صبح ایران** • صاحب امتیاز و مدیرمسئول: مهدی رحمانیان

نشانی: میدان فاطمی، خیابان بهرام مصیری، پلاک ۲۲ • تلفن: ۵۴ و ۸۸۹۳۲۷۰ • شماره: ۸۸۹۲۵۶۷ • تلفن آگهی‌ها: ۸۶۰۳۶۱۱۹ • تلفن اموم مشترکین: ۸۸۹۰۳۵۴۸ • توزیع: شرکت پیام‌رسان سبز • چاپ: مصیم • تلفن: ۴۴۵۳۳۲۷۵

www.sharghdaily.ir

دوشنبه ۷ شهریور ۱۴۰۱ • ۱ صفر ۱۴۴۴ • ۲۹ آگوست ۲۰۲۲ • سال بیست و نهم • شماره ۴۳۶۱ • ۱۲ صفحه
اذان ظهر تهران ۱۳:۰۵ • اذان مغرب ۱۹:۵۵
اذان صبح فردا ۵:۰۷ • طلوع آفتاب ۶:۳۵

سرتق

دیالوگ روز

بانو- داریوش مهرجویی - ۱۳۷۰

مریم‌بانو (بیتا فرهی): تو تنها کسی بودی تو زندگیم که حس می‌کردم خیلی به من نزدیکی... از اینکه توستمن به تو تکیه بدم احساس غرور می‌کردم... ولی تو هم دوام نیاوردی... مثل همه... دیگه از این آدم‌ها خسته شدم... باید بتونم تنهایمو دربست قبول کنم... باهاش اخت بشم... بهش انس بگیرم...

همسایه‌ها

من هم می‌توانم

در یکی از قسمت‌های سریال «داستان ندیمه» یک هوایما بر زمین می‌نشیند، هوایمایی که تعداد زیادی کودک و نوزاد مسافر آن هستند. کودکی‌که مادرانشان حاضر شده‌اند رنج دوری‌شان را تحمل کنند تا آنان در دنیای آزاد زندگی کنند. چند روز پیش در گوشه‌ای از کانادا هوایمایی‌بر زمین نشسته است که ۱۲۰ کودک نجات‌یافته از افغانستان را همراه داشته است. گزارشی که رسانه‌ها از این اتفاق داده‌اند، تأثیربرانگیز است. «سیدنجیب امین» درحالی‌که اشک از چشمان سرازیر می‌شد و صدایش در میان هق‌هق به سختی شنیده می‌شد، منتظر برادرزاده‌هایش بود. پسراننی خردسال‌که سال پیش خانواده‌شان را از دست‌ داده بودند. این هوایما در فرودگاه بین‌المللی وینیپگ با ۳۲۴ پناه‌جوی افغان بر زمین نشست و قرار است یک‌سوم در این شهر ساکن شوند و بقیه در استان‌های دیگر ساکن شوند. ♦♦♦

در میان مسافران دو پسر دوونیم و چهارساله بودند. آنها برادرزاده‌های پتیم امین هستند. امین گفت: «ما رنج‌های زیادی کشیدیم، این لحظه فوق‌العاده است. شادترین روز زندگی ماست. برای در آغوش کشیدن برادرزاده‌هایم نمی‌تونم صبر کنم، منتظر دیدن آنها هستم. نمی‌توانم صبر کنم تا احساس‌اتم را با آنها در میان بگذارم.»

پدر و مادر این پسران دقیقا یک سال پیش در روزی که قرار بود از افغانستان خارج شوند توسط یک بمب‌گذار انتحاری در میدانی در شهر کابل کشته شدند. پس از مرگ آنها، پسران به همراه عمو و همسرش به پاکستان رفتند و سرانجام هفته پیش توانستند با این هوایما به کانادا برسند. امین که در موتورال زندگی می‌کند، روز پنجشنبه به وینیپگ پرواز کرد تا به همه آنها خوشامد بگوید و آنها را به منزل خود ببرد. امین گفت: «امروز با دیدن آنها، خداوند یک زندگی دیگر به من داد. نمی‌تونم توصیف کنم، چقدر خوشحال و احساسی هستم.» کابل، پایتخت افغانستان، در ۱۵ آگوست ۲۰۲۱ به دست طالبان افتاد. از آن زمان، این کشور با بحران انسانی روبروه شده است و میلیون‌ها نفر در تلاش برای یافتن غذا هستند، از سوسی دیگر زنان و دختران حقوق اولیه خود را از دست داده‌اند. این پرواز بخشی از تعهد دولت «کانادا» برای اسکان ۴۰ هزار افغانستانی در کشورش است. اداره مهاجرت کانادا به سی‌بی‌سی‌نیوز گفت که نزدیک به ۱۷۶۰۰ افغان و اعضای خانواده آنها از زمان اشغال توسط طالبان وارد کانادا شده‌اند. انتظار می‌رود پروازهای بین‌ستری با پناهندگان افغانستانی در هفته‌های آینده به کانادا برسد. خسروب حسین بات، دستیار عملیاتی این پرواز که با سازمان بین‌المللی مهاجرت، یک آژانس سازمان ملل متحد، همکاری می‌کند، گفت: «بخشی از مسافران این پرواز، از مترجمان سابق نیروهای مسلح کانادا بودند. آنها خوشحالند، آنها بسیار خوشحال هستند. آنها اکنون بسیار امیدوارند.» کانادا در سال ۲۰۱۴ پس از سرکونی امارت اسلامی تحت حاکمیت طالبان توسط ائتلاف نظامی بین‌المللی و پس از کمک به ایجاد جمهوری اسلامی افغانستان، به حضور نظامی خود در این کشور پایان داد. در سال ۲۰۲۱، دوباره طالبان با کمک آمریکا بر این کشور مسلط شد. بسیاری از مترجمان و کارمندانی که با دولت‌های خارجی مستقر در افغانستان همکاری می‌کردند، در این بین متجران جان خود بودند و بسیاری از آنها کشور را ترک کردند. امین هم به خبرنگار سی‌بی‌اس‌نیوز گفته برادر کشته‌شده‌اش توسط یک بمب‌گذار انتحاری، مترجم ارتش آمریکا بود. علی که مترجم نیروهای کانادایی در قندهار بود به همراه خانواده شش‌نفره‌اش از مسافران این پرواز بود. هنگامی که طالبان دوباره شروع به تصرف بخش‌هایی از افغانستان کرد، علی و خانواده‌اش مخفی شدند. او نام خانوادگی‌اش را اعلام نکرد چراکه بخشی از یک گروه حفاظت‌شده است، اما گفت: «داده‌ام زندگی در افغانستان بسیار دشوار بود. ما در خانه‌هایمان پنهان شده بودیم. و خدا را شکر سرانجام به اینجا رسیدیم.» علی بارها در حین گفت‌وگو با خبرنگاران تشکر کرد، او منتظر است تا به او بگویند در کشور جدیدش دقیقا در چه مکانی همراه خانواده‌اش مستقر خواهد شد. «پوریس ناموهه»، مدیر سازمان «اسکان مجدد» گفت: «ما قرار است اول از همه، مکانی را برای زندگی موقت به آنها پیشنهاد دیم و بدانیم آیا نیازهای فوری پزشکی یا بهداشتی دارند یا خیر؟». این سازمان غیرانتفاعی افرادی را برای استقبال از پناه‌جویان در فرودگاه داشت و از دو ماه پیش منتظر ورود آنها بود.

این مسئول گفت: «مدام این پرواز به تأخیر می‌افتاد، ساماندهی آن اصلا آسان نبود، هتل‌ها در همه جا زرزو شده بودند، ما پذیرای اوکراینی‌ها هم هستیم. ما با خطوط هوایی، هتل‌ها، فرودگاه‌ها، خدمات کترینگ و خدمات بهداشتی همکاری می‌کنیم تا آنچه افغانستانی‌ها نیاز دارند در اختیارشان قرار دهم.» سخنگوی خدمات مهاجرت «بوسنمن» نیز که قرار است ۵۰ نفر از پناه‌جوها را سامان دهد، گفت که آنها مسئول هماهنگی محل‌های اقامت موقت و دائم و نیازسنجی خانواده‌ها هستند. آریانا یفتلی که در کابل به دنیا آمده و یکی از بنیان‌گذاران سازمان «زنان افغان کانادا» است، یکی از داوطلبانی است که از تازه‌واردان حمایت می‌کند. او براساس تجربه شخصی خود می‌داند که پناهندگان در هنگام ورود تا چه اندازه می‌توانند درگیر احساسات شوند. یفتلی گفت: «ما همان حمایتی را که نیاز دارند به آنها ارائه می‌دهیم، اطمینان از اینکه در مکانی امن هستند، جایی که به حقوق بشر احترام گذاشته می‌شود و از خشونت و آزار و اذیت به دور هستند.» او امیدوار است که براساس تجربه‌هایش بتواند به هم‌میهنانش در موارد مختلف کمک کند؛ اینکه چطور برای آب و هوای زمستانی آماده شوند یا اینکه چگونه کودکانشان را در مدرسه ثبت‌نام کنند». او امیدوار است اگر مسافران این پرواز بتوانند افرادی نظیر خودش را ببینند که این سفر را پشت سر گذاشته‌اند پس امیدوار می‌شوند و با خود خواهند گفت که «من هم می‌توانم.»

واردات پزشک

رئیس محترم نظام پزشکی اخیرا در بیاناتی فرمودند به‌زودی به دلیل کمبود پزشک مجبور به واردکردن پزشک از هند، پاکستان و بنگلادش خواهیم بود. در اینکه با سیاست‌ها و اوضاعی که شاهدیم به‌زودی کشور بیش از پیش به کمبود متخصص مبتلا خواهد شد، هیچ تردیدی نیست. همه به سادگی می‌توانند

مهاجرت بسیاری از پزشکان در سال‌های اخیر را ببینند. اگره بسیاری از پزشکان از کار پزشکی یا کارهای پرخطرآه آشکار است. خالی‌ماندن صندلی‌های دستپاری، زوال مشاغلی همچون پزشکی عمومی، متخصص داخلی و پزشک خانواده چیزی نیست که کسی نبیند. به‌علاوه قطعاً رئیس نظام پزشکی از رشد سرسام‌آور درخواست عدم سوء‌پیشینه از سازمان متبوعش (که به کار مهاجرت می‌آید) نیز اطلاع دارد. او می‌داند هرساله چند هیئت علمی کشور را ترک یا عزم ترک می‌کنند. می‌داند بسیاری از متخصصان تازه‌فارغ‌التحصیل حتی اگر در داخل کشور باشند هم به کار دانشگاهی و آکادمیک تن نمی‌دهند.. او می‌داند با افزایش ظرفیت‌ها هم همین‌فارع‌التحصیلان آینده به هر حال راه مهاجرت پیش خواهند گرفت. او از آمارهای زیادی اطلاع دارد که ن‌ه‌تنها مردم، بلکه پزشکان هم اطلاع ندارند. به این لحاظ است که این‌گونه صحبت می‌کند. آینده بحرانی‌ای که در نظرگاه او قرار دارد، در نظرگاه هیچ‌کس دیگری نیست. به این لحاظ نمی‌توان از این جمله به راحتی گذشت. اما در این گفته نکته‌های مغفول است که شاید می‌دانند و مطایبه می‌کنند. واقعیت آن است که دیگر واردات پزشک از هند، پاکستان و بنگلادش هم آن‌گونه که بعد از انقلاب رخ داد، امکان‌پذیر نیست. متخصصان همه کشورها

یادداشت

فضای مجازی؛ یک بستر و دورویا

لعاب یک رسانه اجتماعی با آنچه در خانه و خیابان‌ بر فرد می‌گذرد، فرسنگ‌ها فاصله داشته باشد. در اینجا فرد به دنبال نگاه تحسینگر دیگران است و برای کسب این سرمایه، کارش به دشواری فضای واقعی نیست. تنگناهای موجود در تن، ثروت، منزلت، لباس و حتی دانش افراد در بازنمایی‌هایی مجازی به‌راحتی قابل جبران است و این کار لذتی -گاه اعتیادآور- را نصیب انسان می‌کند که زود از سر می‌پرد و برای نگاه‌داشتن آن باید مدام آواتار خود را از نو در نظر خلق آراست. آفرین شنید و سرمست شد. این چرخه را هم پایانی نیست.

حالا اگر کمی از بالاتر و بیرون‌تر به داستان نگاه کنیم، درمی‌یابیم که سیاست‌گذاری برای این بازار پرزرق هم با آنچه از مفهوم سیاست‌گذاری در عرصه‌های واقعی می‌شناختیم، زمین تا آسمان توفیر دارد. فرد اغلب برای گریز از فضای واقعی پناهنده فضای مجازی می‌شود و سیاست‌گذار که فقط قانون‌نهادن بر فضای واقعی را می‌شناسد و به آن عادت دارد، می‌خواهد تمام چارچوب‌های قانونی، فرهنگی، ارزشی، هنجاری ... و خود را در آنجا هم حاکم کند و حرف آخر را بزند. غافل از اینکه نظم‌بخشیدن به آشوب فضای مجازی -خاصه رسانه‌های اجتماعی- شباهتی به اداره سربازخانه، کارخانه، خیابان یا مدرسه ندارد. به عبارت دیگر سیاست‌گذار دارد دلیل و انگیزه حضور انسان در فضای مجازی را هدف می‌گیرد تا او را وادارد در آنجا به‌گونه‌ای باشد که برای آن‌گونه نبوغ به هیاهوی مجازی‌ گریخته است. پس با گردن نهادن به این محدودیت‌ها، دیگر معنای حضورش در این عرصه باز-هم خاصه شبکه‌های اجتماعی- به کل مخدوش و بلاموضوع خواهد شد. البته در این میانه فناوری گشاده‌دمت است. در هر سوی دعوا که باشی، فناوری چیزی دارد که به تو بفروشد؛ چه کاربر گریزی و چه وکیل قانون‌گذار. فناوری با خواست و تقاضا توسعه می‌یابد. چه این خواسته برای تنگ‌ترکردن فضا و هوشمندانه‌کردن فیلتر باشد، چه برای کارآمدکردن پروکسی و فیلترشکن و گریز از قید و بندهای قانون و دیوان. مخلص کلام آنکه این شیوه برخورد، محل مواجهه این دو نگاه را از بزم فرهنگ به آوردگاه فناوری می‌کشاند و در این میدان نبرد، هر دو طرف تا خرخره خود را مسلح به ابزارهای بستن و گریختن خواهند کرد. آنچه مصروف محکم‌ترکردن قفل و ساختن شاهکلید می‌شود، منابع و سرمایه ملی از یک سو و سرمایه اجتماعی و وجاهت سیاست‌گذار از سوی دیگر است. این نبرد پایانی ندارد مگر آنکه دو طرف لحظه‌ای دست از این بازی بردارند و تصمیم بگیرند برای فهم تنگناها، بیم‌ها و امیدهای طرف مقابل یا او به‌گفت‌وگو بنشینند. زیر و رو

♦ تکمیل طرح‌های فاضلاب خوزستان با محوریت فاضلاب شهری اهواز پیشرفت قابل توجهی دارد و بخش اعظم آن تا انتهای سال 1401 عملیاتی خواهد شد.
عکس: علی‌عرف/ايرنا

زنان

کار زنان هرگز پایان نمی‌یابد

نیویورک‌تایمز یادداشتی به قلم «مارین دود» منتشر کرده که در آن ضمن ابراز خوشحالی از بازگشت دموکرات‌ها، به شرایط تلخ زنان در دوره ترامپ و جانش‌های پیش‌روی زنان در گوشه و کنار جهان اشاره کرده است. در بخشی از این یادداشت آمده است:
جمعه، روز برابری برای زنان بود؛ روزی که کنگره در دهه ۷۰ نام‌گذاری کرد. در زمانی که زنان در سراسر جهان باید شکوفا شوند، ما شاهد شکست‌های خیره‌کننده‌ای هستیم. روند عجیبی در مجازات زنان، به سبک عربستان سعودی، به دلیل علاقه‌مندی‌های آنها وجود دارد. «مارین»، نخست‌وزیر ۳۶ساله فنلاند، به دلیل رقصیدن با دوستانش مورد انتقاد قرار گرفته است؛ آن‌هم در کشوری که همیشه در گزارش شادی جهانی منتشرشده از سوی سازمان ملل متحد، به‌عنوان «شادترین کشور جهان» شناخته می‌شود. وقتی مارین مجبور می‌شود پس از افشای ویدئویی از رقصش با گریبه عنزخواهی کند و آزمایش مواد مخدر را انجام دهد، همه تصاویری از دنیایی تلخ برای زنان را ارائه می‌دهد. هرچند «جاسیندا آردن» شگفت‌انگیز، نخست‌وزیر نیوزیلند، از همتای فنلاندی خود دفاع کرد و پرسید: «چگونه مطمئن شویم که می‌شود مردم را به سمت سیاست جذب کرد، نه اینکه سبب دوری آنها شود؟». «امانوئل»، سفیر ایالات متحده در ژاپن، در توهینی درباره استانداردهای دوگانه نوشت:
نخست‌وزیر استرالیا، آنتونی‌آلبانیز، به دلیل نوشتیدن در یک کنسرت عمومی مورد تشویق قرار گرفت، درحالی‌که مارین به دلیل رقصیدن در یک مهمانی خصوصی مورد انتقاد قرار گرفت؛ «همه فقط عقب‌نشینی می‌کنند!».
امانوئل گفت: «نخست‌وزیر فنلاند به اندازه کافی بالغ است که کوشرش را عضو نانو کند، اما به اندازه کافی بالغ نیست که بعد از یک هفته کاری سخت به مهمانی دوستانه برود». این نویسنده معتقد است در آمریکا نیز شرایط برای زنان تلخ و بسته می‌شود. او اشاره می‌کند در فاصله یک هفته مانده به انتخابات ۲۰۲۰، «امی بارت»، متعصب مذهبی، قاضی دادگاه شد. او عضو یک گروه مسیحی بود که در آن مردان تصمیم‌گیرنده و صاحب‌زنان خود هستند. اکنون، بارت برای همه زنان کشور تصمیم می‌گیرد و این بسیاری از زنان را خشمگین می‌کند. «تئودور دیکسون»، یکی از مشاوران دونالد ترامپ که نامزد جمهوری‌خواهان برای فرمانداری در میشیگان است، به یک ایستگاه محلی فاکس گفت «سقط جنین»، حتی در مورد خردسالانی‌که مورد تجاوز جنسی قرار می‌گیرند نیز باید غیرقانونی باشد. او پیشنهاد کرد بچه‌دارشدن می‌تواند شفادهنده باشد. بسیاری از زنان در جهان و آمریکا از این‌ن اتفاقات عصبانی‌اند و بسیاری در حال ثبت‌نام برای رأی‌دادن هستند. هرچند خود ترامپ هم عصبی به نظر می‌رسد، اما از بیان اظهارنظر خودداری کرده است. نویسنده با اشاره به انتخابات‌کنگره در نوامبر امسال تحلیل می‌کند که دموکرات‌ها نمی‌توانند بر توانایی خود تکیه کنند؛ درست همان‌طور که زنان توانستند دولت بایدن را در کاخ سفید تقویت کنند. اکنون زنان باید دوباره آمریکا را نجات دهند؛ نجات از چنگال محافظه‌کاران دیوانه‌ای که مراقبت‌های بهداشتی زنان را تعیین می‌کنند و دستور می‌دهند که زنان چگونه زندگی کنند. نویسنده در پایان ابراز امیدواری می‌کند شاید به‌زودی زنان بتوانند شادی‌های خود را به صورت عیان ابراز کنند.

خبرخوانی

دربرابر آرایش

بی‌بی‌سی: ملیسا رنوف، ۲۰ساله، از برتسی در لندن، یک دانشجوی علوم سیاسی است که این بار توانسته بدون استفاده از آرایش به مرحله نیمه‌نهایی مسابقه دختر شایسته انگلیس راه پیدا کند. او اولین شرکت‌کننده بدون آرایش در تاریخ ۹۴ساله برگزاری مسابقات است و قرار است در پاییز، برای کسب عنوان، با ۴۰ زن دیگر رقابت کند. او گفته که می‌خواهد زیبایی درون را ترویج کند و انگاره‌های زیبایی را که در رسانه‌های اجتماعی تداوم پیدا می‌کند، به چالش بکشد. رنوف که قصد دارد در مرحله نهایی نیز بدون آرایش حاضر شود، گفت این «تجربه‌ای دلهره‌آور اما شگفت‌انگیز» بود.

برگزاینندگان این رویداد قبلا یک مرحله مدلیتگ بدون آرایش را به این رقابت افزوده بودند؛ اما می‌گویند این نخستین بار است که کسی به انتخاب خود، بدون آرایش در این مسابقه شرکت کرده شد.